

Region Örebro län
21RS5939

Remissvar
ORU 2021/04182
Jacob Ehnfors
2021-09-29

Remissvar - Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2022-2030

Övergripande anser Örebro universitet att förslag till RUS för 2022-2030 med det uppdaterade strategiförslaget är relevant och täcker in de viktigaste områdena för långsiktig utveckling i samverkan. De tre övergripande målen stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet för Örebro läns utveckling och beskrivningen av relationen till hållbarhetsbegreppets ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensioner ger också en tydlig koppling till de globala målen för hållbar utveckling. Genom att behålla strukturen i nuvarande RUS och att jobba med uppdateringar underlättas förståelsen och möjligheten att fortsätta att utveckla samverkan i Örebro län.

Den åskådliggörande jämförelsen som tar sin utgångspunkt i länets geografi och historia och som landar i strävan att Örebroregionen 2030 skall vara Sveriges hjärta, en attraktiv och pulserande region för alla bör nog förkortas till det något striktare: Örebro – en attraktiv region för alla.

Beskrivningen av syftet är bra och de två nya illustrationerna underlättar förståelsen av hur RUS relaterar till, och förhåller sig till strukturen av styr- och policydokument på global, regional och lokal nivå.

Det är positivt att hållbarhetsfrågorna är tydligare och mer genomgående beskrivna i den nya RUSen. Särskilt bra är betoningen på systemkomplexitet och insikten om att detta kräver bred samverkan.

Universitetet anser att digitaliseringen bör lyftas tydligare och på fler ställen i RUS. Detta trots att denna beskrivs som integrerad i hela RUS och att digitalisering i **Kapitel 4** ses som en av megatrenderna som i sin tur driver andra trender. På **sidan 16** finns stycket ”Teknisk omställning” som beskrivs i termer vilket beskriver digitalisering och därför bör byta namn till ”Digitalisering”.

Universitetet har därtill specifika synpunkter gällande nedanstående avsnitt i RUS.

Kapitel 5.2 Innovationskraft och specialisering

Kapitlet är i stort välskrivet. Kopplat till Life science-sektorn beskrivs artificiell intelligens (AI) som en strategisk inriktning. Detta bör även beskrivas i stycket om ”Ett näringsliv och

arbetsmarknad i omvandling” (s. 17) där AI kompletterar de utpekade delarna digitalisering, automatisering, robotisering och datadriven affärs- och organisationsutveckling. Viktigt att poängtera att AI ger nya möjligheter även utanför Life science-sektorn. Möjligheterna med nya teknologier och utveckling inte är begränsade till vissa branscher/sektorer utan att det är samma underliggande förändringar som skapar möjligheter inom alla områden.

Kapitel 5.4 Kompetensförsörjning och matchning

Örebro universitet har en central roll i regionens strävan att nå en hållbar regional utveckling och ett konkurrenskraftigt näringsliv där samverkan mellan olika aktörer är en av nycklarna. Det är dock viktigt att ha i åtanke att **universitetets uppdrag främst är nationellt** och att utbildningsutbudet dimensioneras och anpassas utifrån nationella kompetensförsörjningsbehov. Eftersom universitetet i stor utsträckning erbjuder professionsutbildningar innebär en omställning av utbildningsutbudet ofta en prioritering mellan olika briststyrken. Avsnittet har därtill ett starkt regionalt perspektiv på kompetensförsörjning. Skrivningen skulle tjäna på att kompletteras med ett resonemang kring behovet av att attrahera kompetens både från andra delar av landet och globalt.

Kapitel 5.6 Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård

Här finns en möjlighet att knyta ihop hälsa, mat och hållbarhet på samma sätt som det gjorts i region Örebro läns innovationsstrategiska ramverk för livsmedel i skärningen mellan hållbarhet, hälsa, miljö och måltid. Detta är ett potentiellt styrkeområde för länet. Där kan även Life-science genom olika hälsointerventioner spela en viktig roll.

Kapitel 5.7 Klimat, miljö och energi

En utmaning är att hållbarhet ibland kan upplevas mest som ett ord som sätts in som ett förled, t.ex. framför tillväxt ('hållbar tillväxt') eller företag ('hållbara företag'). Det finns en risk att det kan uppfattas som greenwashing, dvs. att något ska uppfattas som hållbart utan att strategin för att uppnå hållbarhet i det specifika sammanhanget beskrivs.

Begreppet 'hållbar tillväxt' är otydligt och behöver definieras i RUS. Det finns en livlig diskussion inom flera fält där man argumenterar från olika positioner om huruvida det överhuvudtaget finns något som kan kallas hållbar tillväxt. Enklast vore nog att inledningsvis stipulera att en ekonomi måste hålla sig inom gränserna för det "ekologiska taket", men ovan det lägsta acceptabla socioekonomiska golvet för regionen. Jfr. ex. s. 20, s. 22. Detta kan även påverka hur man vill skriva fram effektmålet 'ökad tillväxt' i näringslivet i relation till hållbarhet. Exempelvis s. 11 där BNP/sysselsatt anges som indikator. Indikatorn bör även relatera till krav kring hållbarhet. Med nuvarande indikator (BNP/sysselsatt) kan målet nås även om det sker på bekostnad av hållbarhetsdimensioner. Fokus bör snarare kanske vara att främja och säkerställa medborgarnas välbefinnande och för att säkerställa det socio-ekonomiska golvet. Hållbarhet och tillväxt kan alltså vara två mål i konflikt, vilket bör problematiseras eller kommenteras.

Avseende cirkulär ekonomi (se ex s. 13): Effektmålet med avfall som materialåtervinns är bra, men i tabellen anges mängden återvunnet hushållsavfall som indikator. Detta är alldeles för snävt. Huvuddelen av samhällets avfall kommer från industriella processer, dvs. från alla de led av resurstransformation som ligger före konsumenter och konsumtion. Dessa avfallsflöden är helt utelämnade i strategin. Såväl effektmål som indikatorer avseende industrisektorns avfall saknas vilket är anmärkningsvärt.

Kapitel 5.8 Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer

Begreppet "social hållbarhet" bör definieras (s. 35)